

främst velat betona, nämligen att de båda författarnas lilla hembygdsbok är ett duktigt stycke arbete, av vilket icke blott göteborgsbarnen, utan därjämte alla för hembygdsundervisning intresserade lärare och lärarinnor kunna ha något att lära.

Till sist må tilläggas, att bokens språk är klart, enkelt och korrekt, samt att tryck, illustrationer och utstyrseln i övrigt äro tilltalande.

Albert Thorell.

Lärobok i geometri för folkskolan. Av Joh. Ohlander och Johan Ingvarsson. Sth., Albert Bonnier. Pris 60 öre.

Denna lärobok är alltigenom praktisk och fri från mer eller mindre fruktlöst teoretiserande. Författarna säga sig ha »i främsta rummet haft till syfte att göra framställningen så tydlig och åskådlig, att lärjungar på så väl lägre som högre stadium skulle även på egen hand kunna tillgodogöra sig innehållet». Och denna deras strävan har bl. a. visat sig i valet av hjälpmedel för åskådliggörandet av de geometriska sakförhållandena. De ha »utgått från allmänt kända föremål, såsom tändstickslådan, blyertspennan, buteljorken och bollen, vilka med lätthet kunna anskaffas för begagnande icke blott i skolan utan även vid lärjungarnas arbete i hemmet».

Författarna behandla inte blott linjer och vinklar utan ock samtliga de rätliniga plana ytor före solida figurer. Häri skiljer boken sig från en del arbeten på området, som börja behandlingen av solida figurer, innan de rätliniga plana ytor äro slutbehandlade. Anmälan är mest tilltalad av den lärogång, som kommit till användning i denna lärobok. Men lämpligt torde det vara att, såsom i boken sker, behandla solida figurer med plana ytor före krokliniga plana figurer. Det fulla förståendet av förfaringssättet vid t. ex. beräkning av cirkelns yta ställer nämligen rätt så stora krav på barnet.

Boken avslutas med en fortsättningskurs för högre klasser. Den upptager även för övrigt åtskilligt stoff, som inte medhinner i den egentliga folkskolan. Men det är lätt att i så fall göra urval, helst som författarna själva genom vissa delars tryckning med mindre stil ge anvisning på sådant, som ej lär kunna medhinnas annat än i de lyckligast lottade skolorna och kanske inte ens där annat än i fortsättningskurs.

De huvudsakliga delarna av innehållet ha granskats av rektorn vid Göteborgs högre realläroverk dr E. Hallgren.

Både den språkliga formen och terminologien äro enkla och lättfattliga. En och annan mindre anmärkning skulle måhända kunna göras. Men endast ett önskemål tillåter anmälan sig uttala, och det är, att exempelsamlingen i avdelningen för den egentliga folkskolan måtte i en kommande ny upplaga ökas, särskilt med lättare praktiska exempel.

Anmälan har under senaste läsår använt boken vid undervisningen i folkskolan och kan på det varmaste rekommendera den. Den kan också med stor fördel användas vid idkande av självstudier.

P. T.

Arbetsövningar i samband med geometriundervisningen i folkskolan av Erik Castegren och Alfr. Lindén. Uppsala, J. A. Lindblad. 20 öre.

I en uppsats i nr 19 av Sv. Ltg för i år talade undertecknad litet om barnarbeten i samband med folkskolans geometriundervisning och omnämde då bl. a. de intressanta försök på detta område, som sedan flera år tillbaka verkställt av hr Erik Castegren vid Tumba bruks folkskola. Nu föreligger en av hr Castegren i samråd med rektor A. Lindén i Huskvarna utarbetad fullständig handledning i geometriundervisning, grundad på självverksamhetsprincipen. Den lilla trevliga och klart uppställda boken kan bli till en god ledning vid planläggningen av undervisningen i ämnet, så att arbetet utföres praktiskt och med liv och lust från barnens sida, på samma gång som ett korrekt kunskapsresultat uppnås. Det är då gott att ha en dylik liten handledning att ta till, grundad som den är, ej på teorier, utan på erfarenheter, samlade under det dagliga arbetet bland barnen. Den behövliga materiellen är ytterligt enkel och lättanskafflig, och bokens pris, 20 öre, bör ej heller avskräcka.

Lars Levander.

Nytt i bokhandeln.

Svenska historien för svenska folket av Emil Svensén. Uppsala, J. A. Lindblads förlag. Häft. 16—19 à 25 öre.

Läsning för svenska folket, utgiven av Sällskapet för nyttiga kunskapers spridande. Sth., P. A. Norstedt & söners förlag. Häft. 2. 30 öre.

Sverige och kriget av Ernst Liljedahl. Uppsala, J. A. Lindblads förlag. 1 kr. 50 öre.

Guds verk ur bibeln och kyrkohistorien. Lärobok i kristendom av Maria Bergmark och Anna Sörensen. Första delen: ur bibeln. Förkortad upplaga. Gamla testamentet. 75 öre. Nya testamentet. 50 öre. Sth., P. A. Norstedt & söners förlag.

Det svenska språkets byggnad. Kort framställning av J. Richter. Sth., P. A. Norstedt & söners förlag. 1 kr.

Pedagogikens historia i kort och konkret framställning. Ett försök av B. Rud. Hall. Sth., P. A. Norstedt & söners förlag. 1 kr. 25 öre.

Musik till 12 sånger och psalmer. Arrangering för sextett som ackompanjemang till unison sång. Utgiven av Samfundet för unison sång. Sth.

Hjemstedslære. En veiledning paa begyndertrinnet av Imm. Flood. Kristiania, J. W. Cappelens forlag.

Profeterne Obadja og Sefanja og klagesangen. Oversatte og forklarede av A. C. Larsen. København, Forlagt av V. Pios bogh.

Svenska manufakturtagret. Katalog hösten och vintern 1915—1916. Utdelas gratis.

Förfrågningar, som icke äro undertecknade med avsändarens namn och adress, lämnas utan avseende.

821. S. T. 1) Nej. 2) Naturligtvis måste tjänstledighet sökas hos skolrådet på vanligt sätt, och småskollärlarinna kan antagas till vikarie endast i det fall, att examinerad folkskollärlarinna ej står att erhålla.

822. Sch. Torde snarast vara att förvänta.

823. T—n. Han kan göra anspråk därpå, alldenstund vedens mängd skall beräknas efter den lagliga bostadens storlek.

824. Kommissarie I. Statsbidrag utgår ej till avlönande av vikarie vid tjänstledighet på grund av värnplikt. Ni måste således själv vidkännas denna avlöning.

825. Kommissarie II. Under den tid Ni blivit kommenderad till extra militärtjänstgöring utgår statsbidrag till vikarien (dock ej till organistvikarien) enligt samma grunder, som gälla för sjukvikarie. Ni avstår alltså av Er lön 25 kr. pr läsmånad.

826. A. I. 1) Denna författning är ännu ej utkommen i tryck men väntas när som helst. 2) Det torde knappast vara nödvändigt. Det blir ju blott fråga om att rekvrera beloppet och överlämna det till läraren. 3) Riksdagens beslut kan ju påpekas vid stämman. Saken är i detta fall absolut klar, och dröjsmålet med författningen behöver icke välla någon tveksamhet.

827. X. Y. Härom kan ingenting upplysas, förrän författningen föreligger.

828. Stockholmska. 1) Då Ni från den första sept. har fast anställning, d. v. s. är antagen »tills vidare», skall Ni av den egentliga lönen ha $\frac{1}{12}$. Av slöjdarvodet för året tillkommer Er så mycket, som svarar emot det antal slöjdtimmar Ni tjänstgjort, och vad städningssättningen beträffar, blir det en sak, som Ni får göra upp med skolrådet. 2) Nej. 3) Ja, skriftligen och när som helst.

829. S. G. 1) Den nämnda bestämmelsen torde helt visst icke behöva fattas så, att medlen nödvändigt skola härfläta från kyrkostämman. Huvudsaken är givetvis, att medel stå till buds. 2) Ja. 3) Ja, men personen anställs för viss tid.

830. W. W. Författningen väntas när som helst och träder väl i kraft från 1 januari.

831. V. L—r. 1) Nej. 2) Han kan rimligen begära men ej fordra ersättning. 3) Nej.

832. 54 $\frac{3}{12}$. 684 kr.

833. Giocoso. 1) Givetvis böra alla lärare underrättas om sammanträdet. Innan några åtgärder i form av anmälan eller dylikt vidtagas, böra dock upprepade avsiktliga försummelser i detta hänseende vara konstaterade. 2) Till skolrådet ställd skrivelse måste av ordföranden föredragas. Sker det ej, kan han anmälas för J. O.

834. $\frac{1}{10}$ 15. Pensionsberättigad lärare behöver icke med nödvändighet frånträda tjänsten den 31 dec. eller den 30 juni, utan kan avträdan det ske vid slutet av vilken månad som helst. Så snart läraren fyllt 60 år och direktionen för pensionsinrättningen därtill lämnat förklaring, att han är berättigad till hel pension, kan skolrådet bestämma dagen för lärarens avgång, men icke förr. 2) Ingen äldre eller nyare lag föreskriver, att vikariat skola annonseras.

835. G. N. Löneförmånerna utgå till månadens slut.

836. Slöjd h.t. 1915. 1) Endast under de förhållanden, som angivas i k. kung. den 16 juni 1906 § 4. 2) Så snart församlingen har två lärare, böra dessa lämna skriftligt